

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 21T/115/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116011377
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Špirek
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4116011377.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, v konaní pred samosudcom JUDr. Dušanom Špirekom, v trestnej veci proti obžalovanej A. H., nar. XX.XX.XXXX, pre trestný čin podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 25.07.2018, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná :

A. H., narodená XX.XX.XXXX v B. H., trvale bytom F., ku F. č.XXX,

s a u z n á v a v i n n o u , ž e

v časovom období odo dňa 13.12.2000 do dňa 04.08.2003, na O. ulici XX v X. v predajni X. u L., ako osoba na základe pracovnej zmluvy zo dňa 13.05.1996 poverená na preberanie finančnej hotovosti za odobratý tovar od zákazníkov vyššie uvedenej predajne

- v čase odo dňa 13.12.2000 do dňa 28.02.2003 zapísala do pokladničnej knihy fyzický stav finančnej hotovosti, ktorú prevzala od zákazníkov predajne za odobratý tovar v nižšej hodnote, ako skutočne prevzala na základe pokladničných dokladov a rozdiel v peňažnej hotovosti vo výške 150 820,50 Slovenských korún (5.006,32 €) použila pre vlastnú potrebu,

- v čase odo dňa 26.11.2001 do dňa 04.08.2003 zapísala do pokladničnej knihy súčet prijatej finančnej hotovosti v nižšej hodnote, než bol skutočný súčet prijatej finančnej hotovosti, čím znížila účtovný zostatok o peňažnú sumu vo výške 99.849,80 Slovenských korún (3.314,40 €), ktorú súčasne z pokladne zobrala a použila pre vlastnú potrebu,

čím spôsobila poškodeným A. H. Y., E. L. a U. R. celkovú škodu vo výške 250 670,30 Slovenských korún (8.320,73 €),

t e d a

- na škodu cudzieho majetku seba obohatila tým, že uviedla niekoho do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku väčšiu škodu,

t ý m s p á c h a l a

- trestný čin podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005.

Z a t o j e j s ú d u k l a d á :

Podľa § 250 odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, za použitia § 40 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 58 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, sa výkon tohto trestu odňatia slobody podmienienečne o d k l a d á .

Podľa § 59 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005 sa u r č u j e skúšobná doba v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku, povinnosť nahradiť poškodenú Ing. H. Y., nar. XX.XX.XXXX vo Y., trvale bytom X. - O., E. H. XXXX/XX, spôsobenú škodu vo výške 8.320,73,- Eur.

Podľa § 288 odsek 2 Trestného poriadku, súd odkazuje na civilný proces poškodenú Ing. H. Y., nar. XX.XX.XXXX vo Y., trvale bytom X. - Čermáň, E., zo zvyškom jej nároku na náhradu škody.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný prokurátor v Nitre podal dňa 28.11.2016 na A. H. (ďalej len „obžalovaná“) obžalobu 3Pv 266/14 pre trestný čin podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005 s tým, že samosudca túto preskúmal a po oboznámení sa s listinným materiálom rozhodol o nariadení hlavného pojednávania v rozsahu dokazovania.

Po nariadení hlavného pojednávania a prednesení obžaloby prokurátorom, obžalovaná v zmysle § 257 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku vyhlásila, že je vo vzťahu ku skutku, ktorý sa jej v obžalobe kladie za vinu, nevinná.

Na základe vyššie uvedeného súd následne vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie, a to čítaním výpovede obžalovanej, výsluchom poškodenej - svedkyne Ing. H. Y., výsluchom svedkyne H. Y., výsluchom znalkyne H.. C. X., znalca G.. A.. H. F. J., bola prečítaná zápisnica z výsluchu svedkyne H. B. z prípravného konania, a následne boli prečítané listinné dôkazy /i v rámci pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp.zn. 5T/74/2005 a sp.zn. 33Nt/14/2013/.

Po vykonanom dokazovaní súd zistil nasledovný skutkový stav:

Zo spisového materiálu, pripojených spisov Okresného súdu Nitra sp.zn. 5T/74/2005, Okresného súdu Nitra 33Nt/14/2013, je zrejmé, že podanej obžalobe predchádzalo trestné konanie voči obžalovanej vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 5T/74/2005 pre totožný skutok, ktoré bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 5T/74/2005 zo dňa 23.06.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To/65/2011, zo dňa 3.11.2011, na základe, ktorých bola obžalovaná uznaná vinnou z trestného činu podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona účinného do 01.01.2006 a za odsúdená na trest odňatia slobody 1/jeden/ rok, s podmienienným odkladom so skúšobnou dobou 1/jeden/rok, s povinnosťou uhradiť škodu poškodenej A.. H. Y., nar. XX.XX.XXXX vo Y., súkromnej podnikateľke s obchodným menom A.. H. Y. X. u L., vo výške 8652,67 Eura.

Uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 33Nt/14/2013 zo dňa 09.12.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn. 1Tos/27/2014 zo dňa 10.04.2014 bolo právoplatne rozhodnuté, že sa návrh odsúdenej A. sa povoľuje obnova konania, v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 5T/74/2005, v prospech odsúdenej a zároveň boli zrušené rozsudky Okresného súdu Nitra sp.zn. 5T/74/2005 zo dňa 23.06.2011 a rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 4To/65/2011 zo dňa 03.11.2011 ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozsudky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Vec bola vrátená prokurátorovi do prípravného konania, a následne po vykonanom dokazovaní podaná vyššie spomínaná obžaloba 3Pv 266/14 dňa 28.11.2016 na obžalovanú.

Z prečítanej výpovede obžalovanej A. H. vyplynulo, že spáchanie skutku, ktorý sa jej kladie v obžalobe za vinu poprela, uviedla, že nikdy žiadne údaje v pokladničných knihách neprepisovala, ani negumovala

a taktiež nikdy úmyselne neznižovala zostatky v pokladničnej knihe. J. Y. si viedla peňažný denník, v ktorom presne evidovala pohyb financií v hotovosti, pričom pri každej uzávierke, keďže bola platcom DPH, musela zistiť skôr chýbajúce finančné prostriedky alebo nezrovnalosti medzi skutočným príjmom a príjmom ktorý mala dosiahnuť v zmysle množstva vyblokovanej tovaru. J. Y. však v priebehu niekoľkých rokov ani raz na žiadnu nezrovnalosť nepoukázala. Pokladničná kniha bola umiestnená v predajni pod písacím stolom, nebola teda zamknutá, teda k nej mali prístup aj iní a takisto neboli zamknuté ani finančné prostriedky, ktoré boli uložené v zásuvke písacieho stola. Vždy keď sa nazbierala nejaká vyššia finančná hotovosť, zanesla ju do kancelárie majiteľky - J. Y.. Nikdy žiadne finančné prostriedky z predajne nezobrala.

Na hlavnom pojednávaní dňa 30.04.2018 bola vypočutá poškodená - svedkyňa A.. H. Y., ktorá najprv objasnila systém predaja v predajni X. u L. a ku skutku vypovedala, že začiatkom augusta 2003 zistila nezrovnalosti a chýbajúce finančné prostriedky v predajni X. u L.. Zistila, že stalo že viackrát bol tovar vyexpedovaný, bola prijatá záloha a až neskôr bola platba zaevidovaná v pokladni potom, čo bol tovar v plnom rozsahu uhradený. Finančné prostriedky nekontrolovala až do augusta 2003, kedy zistila rozdiely. Až v auguste 2003 zistila, že pokladničná kniha neseď s peňažným denníkom. Taktiež zistila, že v knihe, ktorej boli nezrovnalosti bolo niečo prepisované. Dotazovala obžalovanú na vysvetlenie nezrovnalostí, ale táto to nevedela vysvetliť. Dodatočne zistila, že nezrovnalostí v pokladničnej knihe je oveľa viac. Po hlbšej kontrole zistila, že rozdiely v pokladničnej knihe boli zistené výlučne v obdobiach, kedy s pokladňou disponovala obžalovaná. Obžalovaná v pokladničnej knihe robila počítacie chyby neprospech predajne, pričom na pokladni bol fyzický stav dennej tržby podľa stavu, ktorý obžalovaná vykázala do pokladničnej knihy. Viackrát kontaktovala obžalovanú a aj jej manžela a snažila sa mimosúdne dohodnúť.

Na hlavnom pojednávaní dňa 30.04.2018 bola vypočutá svedkyňa H. Y., ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že pracovala ako predavačka a ako pokladnička v predajni nábytku u L. v Nitre. Jej náplňou práce bolo v pokladni prijímať zálohy, ale aj robiť predavačku. V pokladni sa striedala s obžalovanou. Navzájom si dôverovali. Nemali žiadne nezrovnalosti. O nezrovnalostiach sa dozvedela až na jeseň roku 2003 od pani Y.. Spolu s obžalovanou spravovali pokladňu a pokladničnú knihu, kde zapisovali hotovosti. Pokiaľ zákazník zaplatil celú sumu, zapísali celú sumu, pokiaľ len zálohu, tak len tú časť. Vždy sa uzatvoril deň, zráтали sa všetky prijaté zálohy a hotovosti, prípadne aj nejaké výdavky z pokladne, všetky plusy a mínusy sa zráтали a zostal zostatok. Rátala sa suma, ktorá fyzicky ostala v pokladni a uzatvoril sa deň. V prípade, že mala dovolenku, pokladňu prebrala obžalovaná, s tým, že zostatok, ktorý si zapísala do pokladničnej knihy fyzicky a prebrali si fyzicky peniaze a odovzdala tržbu pani Y.. A keď nastupovala do práce, preberala si vždy zostatok, ktorý bol napísaný ako pokladničná hotovosť. Nikdy nekontrolovala zápisy v pokladničnej knihe.

Na hlavnom pojednávaní dňa 25.07.2018 bola prečítaná zápisnica z prípravného konania svedkyne H. B. zo dňa 18.01.2016, z ktorej obsahu vyplýva, že pracovala ako predavačka v predajni nábytku u L. v X., obsluhovala zákazníkov a preberala zálohy za objednaný tovar, a zálohy odovzdala pokladničkám a to p. Y. alebo obžalovanej. Nebola pri zapisovaní údajov pokladničiek do pokladničnej knihy.

Znalkyňa H.. C. X. na hlavnom pojednávaní dňa 06.06.2018, zhodne ako v písomne vypracovanom znaleckom posudku č. 29/2015 zo 16.9.2015 uviedla, že sa stotožňuje a pridrižava znaleckého posudku a jeho záverov, pričom doplnila, že znalecký posudok vypracovala na základe dostatočných podkladov, ktoré mala k dispozícii. Ako dôležitú vec uviedla, že pri vyhodnocovaní porovnávacieho materiálu, skúšky písma obžalovanej z roku 2004, ktoré boli predložené znalcom Nitrianskemu ako porovnávací materiál, vykazovali v prevažnej miere rozdielne znaky so skúškami písma z roku 2015, ktoré boli predložené jej. Napriek tomu, aj v nových skúškach písma našla rovnako tvarované číslice, ako v pôvodných materiáloch z roku 2004. Znalkyňa toto odôvodnila, dvoma možnými spôsobmi, a to, že obžalovaná zámerné zmenila svoj spôsob písania číslic, prípadne, ale to pokladala znalkyňa za málo pravdepodobné, sa za toto časové obdobie rukopis obžalovanej zmenil. Jednotlivé číslice v sporných zápisoch porovnávala s predloženým porovnávacím materiálom, na základe čoho dospela k záverom, že pisateľkou sporných číselných zápisov v pokladničných knihách č.1 až č.8 /okrem prepisovaných zápisov/ je obžalovaná, od ktorej bol predložený porovnávací materiál. Ďalej znalkyňa uviedla, že obžalovanú nie je možné potvrdiť, ale ani vylúčiť ako pisateľku prepisovaných číslic na sporných zápisoch, pretože určiť prepisovateľa prepisovaných číslic je jednoznačne zväčša nemožné. Pisateľ, ktoré prepisuje číselný zápis prispôbuje tvarovanie tak, aby si čo najviac zjednodušil prepísanie

pôvodnej číslice na novú a tým sa strácajú znaky, ktoré sú charakteristické pre ich tvarovanie, prípadne, môže prispôbiť a napodobniť spôsob tvarovania podľa rukopisu iného pisateľa.

Znalec G.. A.. H. F. J. na hlavnom pojednávaní dňa 25.07.2018, uviedol, že sa stotožňuje a pridržiava záverov oboch znaleckých posudkov /č.6/2005 a č.16/2016/, ktoré v predmetnej trestnej veci vypracoval. Pričom dodal, že vypracoval dva znalecké posudky /jeden v roku 2005 a druhý 2016, na základe znaleckého posudku grafologického, v ktorom škodu potvrdil a vyčíslil v tabuľke rozdiel v závere. Vychádzal z podkladov ako sú pokladničné knihy, daňové doklady z registračnej pokladnice, a pri druhom znaleckom posudku aj zo Znaleckého posudku H.. X.. Napriek chýbajúcim účtovným materiálom ako je hlavná kniha, finančný denník a záznamy o inventarizácii majetku, jednoznačne konštatoval nielen výšku škody ale aj vyjadrenie, že podklady, ktoré mal k dispozícii mu stačili na vyvodenie záverov znaleckých posudkov. Na záver uviedol, že si predajňa nábytku u L. nevedla správne účtovníctvo, t.j. by boli k dispozícii aj ostatné podklady v zmysle zákona o účtovníctve, a prípadné nezrovnalosti, schodok by bol zistený skôr, ale nemalo to vplyv na výšku škody, ktorú vyčíslil v znaleckých posudkoch. Celková škoda spolu predstavuje sumu 260.670,30Sk,- (8652,67Eur) /Z toho výška škody pri sčítacích rozdieloch od 26.11.2001 do 10.10.2003 predstavuje sumu 102.849,80Sk,- a výška škody, ktorá vznikla z rozdielu medzi skutočne prijatou tržbou od zákazníka a tržbou zapísanou v pokladničnej knihe v období od 13.12.2000 do 28.2.2003 predstavuje sumu 157.820,50Sk,-/. Pri zohľadnení záverov grafologického posudku č.29/2015 - H.. X., t.j. v prípade vylúčenia pisateľa sporných číslic je škoda 250.670,30Sk,- (8320,73Eur) / Z toho výška škody pri sčítacích rozdieloch od 26.11.2001 do 10.10.2003 predstavuje sumu 99.849,80Sk,- a výška škody, ktorá vznikla z rozdielu medzi skutočne prijatou tržbou od zákazníka a tržbou zapísanou v pokladničnej knihe v období od 13.12.2000 do 28.2.2003 predstavuje sumu 150.820,50Sk,-/.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaná nebola v minulosti súdne trestaná.

Z registra priestupkov obžalovanej vyplýva, že táto má jeden záznam o priestupku, zo dňa 23.01.2015 na úseku cestnej dopravy.

Z výpisu zo živnostenského registra, vyplýva, že podnikateľský subjekt A.. H. Y. X. U L., A.: XXXXXXXX, miesto podnikania XXXXX X., O. XX, ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 31.12.2015.

Podľa § 250 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, trestného činu podvodu sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú.

Podľa § 250 odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005 naplní kvalifikovanú podstatu tohto trestného činu páchatel' ak spôsobí uvedeným činom v odsek 1 škodu väčšiu.

Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, opierajúc sa o dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavných pojednávaníach kontradiktórnou procese, dospel k záveru, že skutok sa stal tak, ako je popísaný vo výrokovvej časti tohto rozsudku a obžalovaná týmto konaním naplnila všetky pojmové znaky trestného činu podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005.

Pre naplnenie skutkovej podstaty uvedeného trestného činu sa vyžaduje úmyselné konanie, pričom v danom prípade vzhľadom na to, že konanie obžalovanej spočíva v tom, že sa obohatila tým spôsobom, že vykonala úmyselné chyby v sčítaní /sčítacie rozdiely od 26.11.2001 do 10.10.2003 / a že prevzatý stav finančnej hotovosti zapísala v nižšej hodnote, v akej túto hotovosť skutočne prevzala / rozdiel medzi skutočne prijatou tržbou od zákazníka a tržbou zapísanou v pokladničnej knihe v období od 13.12.2000 do 28.2.2003/, je nepochybné, že úmysel obžalovanej smeroval k obohateniu už v čase, keď sa tohto konania dopúšťala.

V predmetnom prípade bolo nepochybne preukázané, že obžalovaná urobila úmyselné chyby v sčítaní a v úmyselnom zapísaní iných údajov v úmysle obohatiť seba na škodu cudzieho majetku, v dôsledku čoho poškodenej vznikla škoda vo výške 8.320,73 Eur. To, že obžalovaná konala protiprávne, nepochybne vyplynulo z výpovede poškodenej A.. H. Y., ktorá označila, ktoré zápisy v pokladničných knihách boli chybné, ktoré boli prepisované, a presne opísala akým spôsobom podľa nej k chybám došlo. Svedkyňa

Y. vo svojej výpovede potvrdila, že obžalovaná pracovala ako pokladnička, prijímala platby, pričom nikto po nej nekontroloval dennú tržbu. Taktiež je obžalovaná usvedčovaná i znaleckým posudkom z odboru písmoznalectvo, a to znalkyne H.. C. X., ktorá vyhodnotila, že sporné zápisy písala obžalovaná.

Znalecký posudok G.. H. F. jednoznačne a presne vyčíslil celkovú škodu, a taktiež škodu, bez zarátania sporných prepisovaných číslíc. Konštatoval, že účtovníctvo vedené poškodenou nebolo v súlade so zákonom o účtovníctve. Táto skutočnosť však nemala vplyv na výšku škody, ibaže by sa nezrovnalosti - schodok, mohli zistiť skôr.

Súd obranu obžalovanej spočívajúcu v tom, že prístup k pokladničným knihám a k hotovosti na prevádzke mal každý, neboli adekvátne zabezpečené proti tretím osobám, vyhodnotil ako účelovú v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, a taktiež irelevantnú vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania znalkyne Mgr. C.

Hoci obžalovaná popiera, že by akékoľvek údaje v pokladničných knihách prepisovala, gumovala prípadne úmyselne znižovala zostatky v pokladničnej knihe, avšak toto jej tvrdenie nezodpovedá vykonanému dokazovaniu, čo vyplýva najmä z výpovede svedkov /poškodenej Ing. H. Y., H. Y., H. B./ ako aj zo znaleckého dokazovania znalkyne H.. C. X., a taktiež listinných dôkazov /najmä knihy o dochádzke a pokladničné knihy/ na základe ktorých bolo preukázané, že obžalovaná jednoznačne spáchala skutok špecifikovaný vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Súd preto konanie obžalovanej tak, ako po stránke subjektívnej, ako i po stránke objektívnej kvalifikoval ako trestný čin podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, s tým, že svojím protiprávnym konaním spôsobila poškodenej A.. H. Y. škodu minimálne vo výške 8.320,73,- Eur .

Pri úvahách o druhu a výmere trestu vychádzal súd z kritérií uvedených v ustanovení §23 odsek 1 a 31 odsek 1, 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, pričom súd prihliadol na stupeň spoločenskej nebezpečnosti činu, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, mieru zavinenia, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osobné pomery páchatel'a a možnosť ich nápravy. Trestná sadzba pri trestnom čine podvodu podľa § 250 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005 je výmere 1 rok až 5 rokov. Súd po zvážení všetkých okolností, najmä s ohľadom na predchádzajúci riadny život obžalovanej a dostatočný časový odstup od spáchania skutku, súd využil ustanovenie § 40 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, t.j. mimoriadne znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, a uložil je podmienený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace so skúšobnou dobou na 1 (jeden) rok.

Súd súčasne uložil obžalovanej, aby nahradila poškodenej A.. H. Y., ako fyzickej osobe /vzhľadom na to že pôvodný podnikateľský subjekt A.. H. Y. X. U BRUCKNERA ukončil podnikateľskú činnosť - na základe živnostenského zákona k 31.12.2015/ spôsobenú škodu vo výške 8.320,73,- Eur, t.j. vo výške skutočnej škody preukázateľne zavinenej obžalovanou, v zmysle znaleckého dokazovania. A vo zvyšku však súd odkázal poškodenú s jej nárokom na civilný proces, nakoľko dokazovanie ohľadne zostávajúcej výšky, na ktorú by mala mať poškodená nárok, by presahovalo rámec dokazovania potrebného pre trestné konanie.

Takto uložený trest súd považuje z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie za primeraný a zodpovedajúci zákonu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať právne účinné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho vyhlásenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.